

VÁRFEJLESZTÉS

– ÚJJÁSZÜLETIK A VÁRNEGYED –

Tájékoztató kiadvány a Budai Vár és környéke közlekedésfejlesztése című európai uniós projektről

KÜLÖNSZÁM

Megszokni a jót

Milyen könnyen megszokja a szemünk a jót – és milyen hamar képes feledni mindazt, ami csúf volt, vagy ami kellemetlen. Ez jár az ember fejében, a kettős villamoson dőcögve az Erzsébet hídtól a Lánchíd felé félúton. És bár jobbra ott van tőle a gyönyörűen felújított Vigadó épülete, mégsem tudja levenni a szemét a túlsó partról, a Várkert Bazár épületegyütteséről, Ybl fantasztikus oszlopairól. Jó látni és jó megélni ezt az újjászületést.

Ki emlékszik már arra, amikor a 86-os buszon ülve is leginkább lesütötte a szemét az ember, vagy bámult szomorúan a Duna felé, csak hogy ne kelljen látnia a bedeszkázott, romos épületeket, az összefirkált és omladozó, sárga falakat, ezt az eleven sebet a Vár oldalában – mindazt, ahová az egykor szebb napokat látott Várkert Bazár jutott. Kellemetlen volt a látvány, kellemetlen és szomorú. Mintha lelkiismeret-furdalása lett volna az embernek a pusztulást látva, mert bár nem volt döntéshozó, érezte, hogy nem jól van ez így. Nem jó, hogy így herdálja el ezt az örökséget a város.

De hol van ez már... Ül az ember a 86-os buszon, és már nem a Dunát nézi, hanem az újjászületett, gyönyörű homlokzatokat, az aranyszínű mozaikokat és a szinte életre kelt szobrokat a lépcsők tetején. A neoreneszánsz kert zöldjét nézi, és a nyitva álló, kovácsoltvas kapukat. A fényképező turistákat nézi, és a korzózó budapestieket, nyugdíjasokat és fiatal családokat, akik örömmel jönnek ki sétálni a gyerekekkel délutánonként a Várkert Bazárba. A hajóval megérkező utazókat nézi, meg az esti koncertre épített színpadot a Lánchíd utcában, és érzi: végre jól van ez így.

Végre jól van ez így – vagyis éppen így van ez jól. Deszkák, lelakatolt kerítések és roskadó kövek helyett nyitott kapuk, megújult homlokzatok és korzózó látogatók. Élet, újra, a Várkert Bazár környékén.

Újjászületést is jelentett a közlekedés fejlesztése

A budai Vár és környékének közlekedésfejlesztése. Ezt a címet viselte az az európai uniós program, amelynek eredményeként az elmúlt másfél évben újjászületett a Lánchíd utca és környéke, hajókikötő és mélygarázs épült a Várkert Bazárnál, valamint ma már mozgólépcső és liftek viszik fel a látogatókat a Várba.

A vár közlekedési kapcsolatainak környezetbarát fejlesztése és a vár elérhetőségének javítása, elsősorban a közösségi közlekedés fejlesztésével – szakszerűen talán így foglalható össze a Budai Vár és környéke közlekedésfejlesztését célzó program. Persze a szakszerű kifejezések, a

négyméterek, a folyóméterek, a parkolóhelyek és az akadálymentesítés eszközei mögött valami sokkal többet jelent ez a beruházás pusztán a műszaki tervek kivitelezésénél. Egy egész városrész született újjá itt az elmúlt években, és lett ismét a budai Duna-part ékszerdoboz.

Megújult és igazi budai korzóvá vált a Lánchíd utca. Megújult a Döbrentei utca, amelyen korábban elviselhetetlenül nagy volt a forgalom. Újjászületett és új világítást kapott az Öntőház utca és a Szarvas téri csomópont, újjászületett az Öntőház lépcső és a Sándor Móric lépcső, és egy gyalogos sétánnyal újult meg a Döbrentei utca és az Apród utca közötti park is – sokak öröme-

re. Elkészült a hajókikötő is a Várkert Bazár előtt, és egyre többen érkeznek hajóval egy kis Lánchíd utcai korzózásra Újpestről vagy éppen Észak-Buda felől.

Nem csak a nosztalgiát szolgálják ezek a beruházások, ezt jól példázza az is, hogy a műemléki felújításokon, a világörökségi környezet utcainak rekonstrukcióján túl olyan korszerű fejlesztések is történtek és történnek itt, mint az elektromos autók tanakolását szolgáló töltőberendezések telepítése, vagy éppen a közlekedési információkkal, közérdekű adatokkal, valamint a Várnegyed rendezvényeivel és látóival kapcsolatos tudnivalókkal szolgáló, okostelefonos alkalmazás kiépítése a Budai Várban.

Igazi korzóvá lett a Lánchíd utca

Az európai uniós közlekedésfejlesztési program talán leglátványosabb elemét a Lánchíd utcának és környékének az újjászületése jelentette. Az itteni beruházások eredményeként maga a Lánchíd utca forgalomcsillapított lett és új burkolatot kapott, valamint kerékpársávokat is kialakítottak itt a biciklisták számára. Új burkolatot és új forgalmi rendet kapott a Döbrentei utca is, a Várkert Bazár két oldalán pedig megújult a Sándor Móric és az Öntőház lépcső, valamint az Öntőház utca is. Mindemellett új vilámsmegálló épült a Várkert rakpart 7. szám, valamint a Rudas fürdő előtt.

Az elmúlt két évben megvalósult uniós fejlesztési program hosszú időre meghatározza a Várkert Bazár és környéke közlekedési rendszerét. A vízvezeték kiváltásának költségeivel együtt nettó 1,66 milliárd forintos beruházás nagyságát mutatja, hogy a kivitelezőnek 19 ezer 900 négyzetméternyi aszfaltutat és járdát, valamint 3 ezer 530 folyóméternyi járdaszegélyt kellett elbontania. Ezek helyére csaknem 4800 méternyi kiemelt és süllyesztett járdaszegélyt, 6700 négyzetméternyi bazalt nagykockakő burkolatot, a kerékpársávok számára több mint 2200 négyzetméternyi nagyelemes térkövet és további, 6 ezer négyzetméternyi vágott bazalt burkolatot fektettek le. Emellett 42 kandelábert, 66 forgalomtechnikai jelzőoszlopot és 102 KRESZ-táblát helyeztek el itt, a több mint 5600 négyzetméternyi, felújított gyepterület zöldellését pedig 5800 négyzetméteres automata öntözőrendszer segíti.

Megkedvelték a mozgólépcsőt

Ahogy arra számítani lehetett, a Várnegyed egyik kedvelt közlekedési attrakciója lett az hat emelet magas szabadtéri mozgólépcső, amely a Várkert Bazárból, a Vízhordó lépcsővel párhuzamosan viszi fel a látogatót a Várba.

A Vízhordó lépcső hosszú éveken át le volt zárva a gyalogosforgalom előtt. Pedig ez az a lépcső, ahol annak idején a magyarok kedvenc királynéja, Sissy sietett fel a palotába, amint a hajója Bécsből jövet kikötött a vár alatt, a Duna-parton. Persze nem elsősorban a királyné emlékének ápolását, hanem sokkal inkább az akadálymentes közlekedést szolgálja ez a több mint 50 méter hosszú, tetővel fedett, ám oldalt nyitott, Kelet-Közép-Európában páratlan, szabadtéri mozgólépcső, amely hat emelet magasra viszi fel a várba az érdeklődőket. Az utcaszintről a mozgólépcső aljáig, valamint a mozgólépcső tetejéről a most megszüpült kilátóteraszig pedig liftek teszik teljesen akadálymentessé a közlekedést.

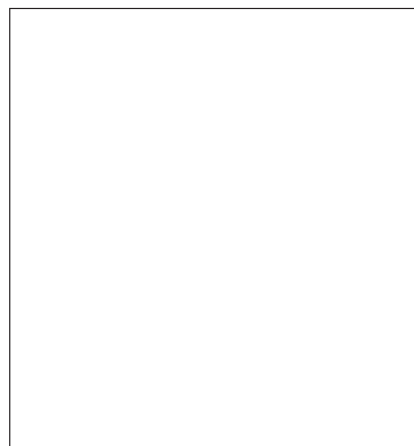

Három új lifttel mehetünk a Várba

A vár alatt három helyen, a Murad pasa bástyánál, az Iskola lépcsőnél és a Gránit lépcsőnél a nyár eleje óta a nap huszonnégy órájában működnek azok a liftek, amelyekkel ingyenesen és akadálymentesen megközelíthető a Budai Vár. Mindhárom helyen akadálymentes parkoló és kerékpártároló is szolgálja a Várba érkezők kényelmét.

A Budai Vár közlekedésének egyik legnagyobb gondja nemrégiben még az átjárhatóság és az akadálymentes közlekedés csaknem teljes hiánya volt. Korábban mindössze két ponton, a Clark Ádám téren a Budavári Siklóval, illetve a Palota út felőli oldalon, az

Országos Széchényi Könyvtárba vezető gyorslifttel tudtak feljutni a mozgásukban korlátozottak a Várba. Elsősorban ezen a helyzeten szerettek volna változtatni a gyalogos közlekedés fejlesztését is célzó európai uniós fejlesztések, amelyek részeként a kerekesszékes közlekedésre és a kerékpárok szállítására is alkalmas liftek épültek a Vár alatt. A cél – túl azon, hogy az idősek és a mozgásukban korlátozottak is több ponton, könnyen feljuthassanak a Várba – az is volt, hogy az ide érkező turistabuszok lehetőség szerint a Várnegyeden kívül, valamelyik lenti parkolóban álljanak meg, a turisták pedig onnan gyalogosan, mozgólépcsővel vagy lifttel mehessenek fel a Várba.

A Lovas útról az Anjou sétányra szállítja az utasokat a Murad pasa bástyájánál mintegy bruttó 120 millió forintos költ-

séggel megépített lift. A Lovas úti parkolóhoz kapcsolódó, 13 személy szállítására alkalmas felvonó előteréből közvetlen bejáratot alakítottak ki a Kőtárba a szakemberek. Szintén ingyenesen szállítja az utasokat az Iskola lépcsőnél épülő buszforduló mellől az Ibolya utcához, a Hess András térhez a másik 13 személyes, kerékpárok és kerekesszékek szállítására egyaránt alkalmas felvonó. Itt az ugyancsak bruttó 120 millió forintos beruházás részeként az Iskola lépcső lenti szintjén található csobogót is felújították a kivitelezők. A Gránit lépcsőnél, a Lovas útról a Tóth Árpád sétányra, a Szentháromság utcához vivő felvonónál, a Lovas úton egy mozgássérült-parkolót is kialakítottak, és ez a nyolcszemélyes lift szintén alkalmas kerékpárok és kerekesszékek szállítására – természetesen a másik két lifthez hasonlóan díjmentesen.

Információk a Várról a mobilon

Közlekedési információkkal, közérdekű adatokkal, a Várnegyed rendezvényeivel és látnivalóival kapcsolatos tudnivalókkal segíti az érdeklődőket az az okostelefonokon használható, ingyenes mobilalkalmazás, amely már elérhető a Budai Várban. A rendszerhez a Vár területén ingyenes wi-fi is kapcsolódik. A Budavár 360 nevet viselő rendszert is európai uniós támogatással építette ki az önkormányzat.

A Budai Vár és környéke közlekedés-fejlesztését célzó európai uniós program részeként megvalósult, mindhárom nagy mobil platformon elérhető okostelefonos applikáció az itt élők, az itt dolgozók és az ide látogatók számára egyaránt hasznos információkkal szolgál. A GPS-alapú alkalmazáson belül elérhetőek a BKV Futáralkalmazásának szolgáltatásai, tehát az applikáció on-line közlekedési információkkal is szolgál a látogatóknak. Az alkalmazás a menetrendi

információkon túl a legközelebbi taxi- és bubi-állomásokhoz is útmutatást ad, valamint a parkolási lehetőségekről és feltételekről is tájékoztatást nyújt a Várban és környékén.

A közlekedési információkon túl persze számos közérdekű információ segíti a Budavár 360 mobilalkalmazásban a Vár látogatóit. Megtudni belőle, hogy hol vannak ATM-automaták, valutaváltók, gyógyszertárak, üzletek vagy például nyilvános illem-

helyek a Várnegyedben és környékén. A turistáknak pedig bizonyára a Látnivalók menüpont lesz a legérdekesebb és a leghasznosabb. Ebben a vári szálláshelyek, a vendéglátóhelyek és a turisztikai információs pontok elérhetősége és térképes megjelenítése mellett a Várnegyed múzeumait, galériáit és más nevezetességeit is megtalálja a látogató. Sőt: az alkalmazás szinte valamennyi budavári épület történetéről, történelméről tartalmaz egy-egy érdekes leírást.

Üzemel a mélygarázs az Ybl Miklós téren

Nem kevesebb, mint 130 méter hosszú lett és 298 gépkocsi egyidejű elhelyezésére alkalmas az a mélygarázs, amely a Várkert Bazár neoreneszánsz kertje alatt, az Ybl Miklós tér felől fogadja a Várba vagy éppen a Várkert Bazár rendezvényeire érkezőket. Ez a parkoló már középtávon is nagyban hozzájárul a Várnegyed könnyebb megközelíthetőségéhez és a Vár gépjárműforgalmának csökkentéséhez is.

Ahogy azt a szakemberek várták, elsősorban a Várkert Bazár egyre népesebb rendezvényei hozzák az autókat a négyszintes mélygarázsba, amelynek egyik, négy és fél méter belmagasságú garázs szintje lehetővé teszi azt is, hogy a Várbazár multifunkcionális rendezvénytermének előadá-

saihoz, hangversenyeihez a szükséges technikát a Lánchíd utca forgalmának akadályozása nélkül szállíthassák ide a teherautók. A másutt, 2,1 méteres belmagasságú mélygarázsban nem csak autókkal lehet parkolni: motoroknak és kerékpároknak is alakították ki itt kényelmes tárolókat. Aki pedig nem

a lépcsőn szeretne feljutni a felszínre – vagyis a Várkert Bazár épületeibe –, az a tágas lifteket is igénybe veheti.

A Várkert Bazár alatti, 24 órás diszpécser-szolgálattal üzemelő mélygarázsban jelenleg óránként 250 forintba kerül a parkolás, de aki hosszabb távon is szeretne itt parkolni, az havi bérletet is válthat. Az egész napos bérletek ára havonta 30 ezer forint plusz áfa, aki pedig csak az éjszaka órákban – egészen pontosan este 7 és reggel 7 között – szeretné biztonságban tudni itt az autóját, annak havonta 10 ezer forint plusz áfát kell fizetnie. A kerület lakói természetesen ennél olcsóbban válthatnak bérletet a mély-

garázsba: nekik az egész napos bérlet havi 15 ezer forint plusz áfába, az éjszakai bérlet pedig 5 ezer forint plusz áfába kerül. A parkolás napi díja 3 ezer Ft plusz áfa, a kerület lakói és a Palota intézményeiben dolgozók pedig 2 ezer nettó forintos áron válthatnak napijegyet. A buszok parkolásának díja nettó 1000 Ft óránként.

A szakemberek a most zajló beruházás folytatásaként további mélygarázsok lehetséges helyszíneit keresik. A tervek szerint később a Hilton szálloda alatt a Szabó Ilonka utcánál, az Európa ligetnél, valamint a Lovas út alatt épülne egy 150, egy 156, illetve 300 férőhelyes mélyparkoló.

Elektromos töltőállomások

A Budai Vár és környéke közlekedésének fejlesztését célzó európai uniós program részeként, a környezeti fenntarthatóság jegyében a nyár végére két helyszínen – a Lovas úton, a nemrég átadott Murad-lift közelében, illetve a Várkert Bazár mélygarázsában – telepített elektromos járművekhez szükséges töltőberendezést a Budavári Önkormányzat.

Mindkét töltőállomás az elektromos autók gyors, 20–30 perc alatti, úgynevezett villám-töltését biztosítja, és alkalmas az elektromos autók jelenleg elérhető európai és japán szabványú típusainak, valamint az AC-töltésre alkalmas autók számára az elektromos tankolására. Így többek között tölthetők itt a BMW i3, a Volkswagen e-Up és e-Golf, a Nissan LEAF, a Mitsubishi Outlander, a Peugeot iOn, Citroën C-Zero, Citroën Berlingo Electric, a Renault Zoë, a Smart ED és a Tesla S típusok is.

Buszforduló épült

A Hilton alatti buszforduló megépítését a Budai Vár és környéke közlekedésének fejlesztését célzó európai uniós program keretében, összesen mintegy bruttó 131 millió forintos beruházással valósította meg a Budavári Önkormányzat. A cél egyrészt a Vár gépjárműforgalmának csökkentése, másrészt a Várnegyed légszennyezettségének csökkentése volt. A turistabuszok-forgalom rendezésének első ütemében a Hiltonba érkező, jelentős számú autóbussz a jövőben már nem hajt be a Vár védett területére, hanem a Hilton alatt, az új parkolóban teszi ki a szállóvendégeket.

Hamarosan forgalomba állnak az új midibuszok a Várban

A Budai Vár és környékének közlekedésfejlesztését célzó európai uniós programnak egyik fontos eleme a közösségi közlekedés fejlesztése, és azon belül is a Várban közlekedő BKV-buszok cseréje. Decemberben már az új buszokkal közlekedhetnek a Várban az utasok.

Annak érdekében azonban, hogy a Budai Várban a tömegközlekedés színvonala mielőbb javuljon, a BKK Zrt. – a Budavári

Önkormányzattal közösen megkötött támogatási szerződés alapján – összesen 16 darab alacsonypadlós, korszerű, környezetkímélő, dízel midibusz megvásárlására írt ki közbeszerzési eljárást a múlt év őszén. A tender eredményeként egy török cég szállíthatja Budapestre az új budavári buszokat. Mivel a buszcserére vonatkozó európai uniós projektet az év végéig le kell zárni, így decemberében már egészen biztosan kipróbálhatja a jelenlegieknél tíz százalékkal nagyobb férőhely-kapacitású, környezetkímélő, új buszokat a Várnegyed utazóközönsége.

A hosszabb távú célok között persze az szerepel, hogy a jövőben elektromos meghajtású kisbuszok róják a Várnegyed útjait. Amikor pedig majd az elektromos meghajtású buszok is megérkeznek és munkába állnak a fővárosban, az év végén forgalomba álló midibuszok Budapest más hegyvidéki területeinek – a Rózsadombnak, a Gellérthegynek vagy éppen a Testvérhegynek – a közlekedését teszik korszerűbbé. A tervek szerint emellett új irányokba – a Fény utcai piacig, illetve a Batthyány térig – is bővíthet a Budai Vár autóbusszos összeköttetése.

Egyre többen hajóval érkeznek

A Várbazárban és a környékén megvalósult fejlesztésekhez kapcsolódva új hajó kikötőt is kapott a Budai Vár. Ez persze nem véletlen, hiszen a Budai Vár és környékének közlekedésfejlesztését célzó program megvalósítói éppen erre törekednek: a különböző közlekedési módokat összekapcsolva – szakkifejezéssel élve: az intermo-

dalitás elvárásainak megfelelően –, minél többféleképpen tegyék megközelíthetővé és átjárhatóvá a várnegyedet.

A terveknek megfelelően megépült a Várkert Bazár előtt az a hajó kikötő, amin keresztül már néhány hónapja a BKV menetrend szerinti hajójáratai-

val – a 11-es, a 12-es és a hétfőgenként és ünnepnapokon közlekedő 13-as járással – is megközelíthető a Várbazár és a Budai Vár. A Duna-part és a Lánchíd utca közötti gyalogos közlekedést segítő pedig a kikötőnél közlekedési lámpával ellátott gyalogátkelőhelyet alakítottak ki a szakemberek.

